

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illustrissimi Domini Simonis De Fierlant, Hispaniarum Ac
Indiarum Catholico Regi, In Hispania Ac Belgio, A Concilio
Status, Brabantiae Cancellarii, Catholico Ab Affectu
Tractatus, Quo, Clarissime ...**

**Fierlant, Simon de
Coloniae Agrippinae**

§. 3. Corrigitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37059

ET INFELIX CONCORDIA. 23

si ejusmodi aliquid Hispania umquam inaudiat. Quid autem postea ? Toletanam Inquisitionem suis circumscribi terminis, nec ad Belgium usque censoriam virgam extendere, nec peccaturum adeo Belgam, qui ei parere prorsus recuset. Res horrida Sanctum in Cœtum Hispaniacum : Imo inventus est, qui à Toletano Tribunali ad Romanum appellaret ? quod quidem quamquam & bene fieri & legitime aliis possit in causis, in hac certè ridicule & commissâ in Regem injuriâ fiebat; nam eum, quisquis ille fuit, aut harum rerum rudem omnino fuisse, aut oppidò obli- viosum necesse est, qui aut ipsam Romanam in hunc ipsum libellum censuram ignorare potuerit, aut ejus tam cito obli- visci. Inutile modo ac supervacaneum censeo pro Toleta- na Censura apologiam conscribere, futiles enim ratio- num nugæ (quales adferunt) ad solum sacræ Inqui- sitionis nomen allisæ franguntur; nec potuit sanè non esse illi illustre ad gloriam, Romanæ Cardinalium Congre- gationis imitatricem censuram, communi cum ea calculo perniciosum adeo librum condemnasse.

§. 3.

CORRIGITVR.

Tonitrua inter & fulmina sæpe serenum videas; & vide- runt serenum, vel certè videre se crediderunt Romanam inter ac Toletanam tempestatem Gabriëliani libri fautores. At poterant homines futurorum non satis providi ex nautis discere majorem malaciam majoris deinde secutura tem-
pe-

pestatis non raro esse indicium. Hic certè fuit; videamus. Evocatur Romam P. Gabriëlis; sed ille adire locum horret, quo fuerat læsus, poëticum illud tacitè, opinor, secum ingeminans,

Venit in hoc illà fulmen ab arce caput.

Quid agit? multa prætexit; sed frustra; Roma jubet; parat, sed ægrè, & plumbeis, ut audio, pedibus Romam ad-repere potius, quam proficisci visus est: parva mora est; tarditatem illam reparavit, velocior quippe fuit dum rediit, & Româ fugientis in morem potius, quam discedentis in Belgium properavit.

Non levè tam diuturnæ viæ pretium id tandem obtinuit, ut erroribus (ita sanctè promittebat) sublatis, in novam lucem è tenebris suis retraheretur damnatus liber: atque ecce nova prorsus rei facies; candidior in fronte titulus nihil habet diabolicæ fuliginis, & longam exhibet seriem titulorum, credo, ut per eos commendatus Pater majorem renato fœtui auctoritatem conciliet: *Definitor edicitur Generalis Apostolicus, & per Belgium Commissarius*; magna nomina, sed nova in Ordine suo officia, bono Patri non invidio: neque enim ita sum ferreus, ut inflictæ foris tam gravia vulnera domestico oleo inungi verem: sed credo non fore balsamum quod multos in annos cadaver conservet; & metuo ne illud ipsum oleum Roma aliquando abstergat; utinam fallant præfagia. *Studiorum indigitatur Regens Generalis*; bellissimè, in Philosophicis Cartesium, cujus Opera
Phi-

ET INFELIX CONCORDIA. 25

Philosophica à Romana Congregatione sunt prohibita; in Theologicis Bajum & Jansenium (testor Toletanos Inquisitores Apostolicos) secutus Magistros studiis Regens Generalis præficitur; hic tu, si potes, Lector benè sub hoc Præside Beggardorum studiis precare. *In Alma Universitate Lovaniensi S. Theologiæ Licentiatus*: non poterat diutius in Baccalaureorum turba latere Vir Eruditissimus, nec debuit ejus obesse licentiæ, quod eam in Speciminibus suis protrusisset doctrinam, quæ *erroribus*, ut Roma loquitur, *Christi fideles inficere possit*, quando ad Doctoralem etiam lauream per malè ominatas, & Romæ reprobandas, confingendasque Theses, ut eventus postea docuit, gradum fieri non ita pridem vidimus.

Post hunc titulorum ordinem *correcta* dicitur ab *Auctore* hæc *secunda editio & aucta*; auctam video, sed, ut arbor est, ita crescit, nec auctum monstrosum prodigium, minus monstrum est: nam quod ibi speciosè additur de correctione merum est commentum ad fallendum primos rudium lectorum oculos, nisi forte sublatos dicas errores, qui subdolè dissimulati tanto periculosius supersunt, quanto cautius delitescunt; ita est; qui virus tegit, virus non tollit; nec errores corrigit, qui subtilius eos inspergit.

Huic magnifico adeo, splendidoque titulo, vulgari, ut fit, caractere Impressoris nomen subjicitur, at grandiusculis superbè excusa litteris, Impressionis locus, ROMA legitur: & quos una illa vox Plausus excitavit? hoc erat, quod ad nau-
D
scam

seam jaëtabundi ingeminabant, hoc impressis è Flandria typis toto Belgio spargebatur, è cineribus suis redivivi instar Phænicis renatum denique P. Gabriëlis opusculum & ROMÆ, ubi perierat quoque renatum. Verum dato quod ROMÆ excusus sit, quid inde? quid postea? ROMÆ scilicet ROMÆ (juvat enim hanc ipsam vocem iis in os regerere) ROMÆ, inquam, & typis quidem Camerae Apostolicæ brevi prodibit S. Congregationis acere Decretum, quo natum in sinu suo libellum ROMA condemnet: vos interim, si lubet, plaudite & ab impressionis loco librum laudate, quando nihil habet Romani præter typos.

Sed jam satis multa de titulo, vertamus folium; est sanè cur attentis oculis libri dedicationem aliquanto diligentius contemplerur; præsertim cum ex ea claram & distinctam auctoris Ideam, quam jam altiore de suo libro concepit, non obscure cognoscere liceat: DOMINO JESU CHRISTO secunda hæc editio, itidem ut prima, & DOMINÆ MARIE inscribitur, & dicatur: gaudeo equidem non pænituiffe cum Præsidium suorum, & quos semel studiorum Patronos piè susceperat, sub eorundem constanter clientela, & patrocinio perdurare voluisse; at quàm hac in re ejus constantiam laudo, tam eum imprudentiæ condemno; poterat enim, si non planè plumbeus est, ex infelici primæ libri sui editionis fortuna discere, tam Sanctis JESU & MARIE nominibus munus placere non potuisse, quod Sacræ Romanæ, & Generali Reipublicæ Christianæ Inquisitioni tam
gra-

ET INFELIX CONCORDIA. 27

graviter displicuisse videbat; erat ergo pii & Christo-
 thenophili animi ingratum adeo munus invitis iterato non
 obtrudere, nec quem à sua clientela librum rejecisse
 satis videri poterant tales Præsides, eorum iterum patro-
 cinio committere; atque adeò, siquid Christianæ pru-
 dentiaè habuisset, aliud profecto, & ex purioribus haustum
 fontibus, & quod boni omnes laudarent, probaret Roma,
 JESU & MARIÆ volumen divino utique & virgineo
 patrocinio dignius consecrasset: Nunc vero quid illud?
 CHRISTO, non ut in priori editione RECENTER NATO, sed,
 A MORTUIS RESURGENTI, sed, NON AMPLIUS MORIENTI,
 sed, MORTIS TRIUMPHATORI, & MARIÆ; non ut ante
 RECENTER PARIENTI, sed, TRIUMPHORUM COMPARTICIPI,
 sed ad CÆLESTIA REGNA ASSUMPTÆ. En tibi turgidas
 & triumphales de secunda hac editione *P. Gabriëlis* Ideas;
 nam quis rudis adeò, aut cæcus est, qui, si inscriptionem
 utramque attentius secum ipse exegerit, manifestè non
 videat, sub specie cælestium illorum nominum tacitam
 eum sibi, suoque libro panegyrim texere; ita enim homo
 callidus titulos congerit, ut quos in Christum magnificè
 confert, de libro; quos in Mariam, de libri Authore
 tacitè velit intelligi; ut adeò pietatis jam non fuerit
 CHRISTUM & MARIAM nominasse, sed tectæ arrogantiaè
 manifestam nimium affectatæ laudis invidiam declinantis:
 & hæc nimirum illa est ratio, cur, cum eundem offerret li-
 brum, & eisdem Patronos nuncupatoriâ quasi epistolâ allo-
 que-

queretur, non iisdem tamen compellaret titulis: compete-
 rebant illi quidem CHRISTO & MARIÆ, ut ante, & æquè
 competeabant, sed versâ jam in aliam faciem rerum fortunâ,
 nec libro amplius, nec Authori satis competeabant;
 quærendi igitur alii erant, ac novi, qui in hoc etiam
 rerum articulo Christo & Christi Parenti, cum libro &
 libri parente, quantum fieri posset, essent communes. Fidem
 dictis faciet dedicatio utraqûe, audiamus. Cum primùm
 Specimina Moralis Christianæ & Diabolicæ, & primam
 daret in lucem, CHRISTUM & *recenter natum* dicit, &
lucem hominum, & *viam*, & *veritatem*, & *vitam*; hæc
 de CHRISTO cum scribebat, nihil de libro putas cogitasse?
 nega, si neque de seipso cogitasse putes, cum ita MARIAM
 compellat, *recenter ipsum parientem, in ipso, & per ipsum ca-*
put serpentis (hoc est moralem Adversariorum, ut ipse
 vocat, diabolicam) *conterentem*. At quam alia evenere
 omnia: *Lux* illa hominum æternas damnatur ad tene-
 bras, *via* erroribus obnoxia iudicatur, *veritas* falsitatis
 damnatur, *vita* infelici mortis genere perit, neque adeò
contrivit adversariorum doctrinam, sed in suo libro ipse
 Author contritus est.

Nova & correctâ prodit Editio; adeste sanctissimi
 Præsides, & renatum opus suscipite, audimur, procul este
 profani, adest idem CHRISTUS, sed novis ornatus titulis, nec
 parvus, & *recenter*, ut ante, *natus* sed in perfectam *auctus*
 ætatem; imo, Lector, adest liber idem, sed novo inscriptus
 titulo

ET INFELIX CONCORDIA. 29

titulo & perfecto *auctus* incremento; adest CHRISTUS (hoc est liber Gabriëlianus, quando ita vult) A MORTUIS RESURGENS, NON AMPLIUS MORIENS, MORTIS TRIUMPHATOR: nec procul à CHRISTO suo MARIA, seu à libro suo *P. Gabriëlis* abest TRIUMPHORUM COMPARTICEPS; & merito: qui enim communi, suo cum libro strage paulò ante fuerat obrutus, non debuit ab eo in triumpho seungi: triumphum dico, sed in brevem, & lugubrem Paragrapho quinto tragædiam abuturum.

Habes secundam Editionem ab Authore, si superis placet, correctam; sed melius nempe à S. R. Congregatione ac plenius corrigendam; de qua quidem nihil video præterea magnopere hic scribendum; nam adjecta sub initium S. Palatii Magistri approbatio quo errore subreperit, docuit libellus prior; quàm ipsum Magistrum ægrè habuerit, planum facit *Cornelius Zeghers*, & Romanas hac de re literas exhibet; quare ita merito statuendum est, approbationem omnino esse nullam, quam subreptitiè intrusam approbator ipse (quantum in se est) deletam prorsus vult atque erasam.

Supereft ipsum totius libri corpus, & per tot paragraphos, sic quasi per totidem membra, animæ instar, diffusa doctrina. Sed hanc suis scrupulis quàm doctè tam piè scrupulosus *Cornelius* ita Christianè exagavit, ut ejus exemplum imitari me non piguerit, & tam præclari operis socius esse voluerim; repetitumque
adco

adeò ad examen traxi, & priori meo libello Catholicè castigavi; & quam felici successu, in ipso jam limine te Lector monui.

§. 4.

VERTITVR IN LINGVAM
GALLICAM.

Obstrepebant, scio, Libellis nostris triumphales acclamationes Bajo-Jansenistarum; imo quam ad inconditos clamores soli ipsi non sufficerent, in subsidium nisi mulierculas turpiter advocare placuisset Gabriëliano instinctui. In harum gratiam, nescio quis, ipse fortè Auctor, certè aliquis Bajo-Jansenista secundam hanc & Romanam Editionem Gallico donavit idiomatè; ut patrio loquens sermone liber à pluribus avidius legeretur, tantoque periculosius tanto virus spargeretur, quanto incautiores manus ac molliotes subiret; quamquam jam callum molliusculæ illæ manus obduxisse videri poterant, ut quæ testamento Montensi toties damnato jam dudum sine scrupulo assueverant.

Profecto, si hic Jocari mihi luberet, ad Poëticas fabulas diverterem & librum hunc malè ominatum temulento Deo libero compararem; & habet certè id cum Baccho commune, quod bis uterque genitus, medio semiustulatus ex fulmine, uterque sit raptus; nec deesse possent hic Bacchides, ubi tot mulierculæ libro Gabriëliano quasi
thyso